

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/112/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7110227291
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:7110227291.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členov senátu Mgr. Márie Kašíkovej a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci žalobcov: 1/ V. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., S. XXX, 2/ F. K., rod. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., S. XX, 3/ Ing. W. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., S. XXX, 4/ M. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., S. XXX, 5/ MVDr. W. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., B. XXX/XX, žalobcovia 1/ až 5/ právne zastúpení: JUDr. Marek Radačovský, advokát, so sídlom v K., D. X, proti žalovaným: 1/ K. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XX, právne zastúpený: Mgr. Gabriel Vons, advokát, so sídlom v N., V. XXX, 2/ KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, právne zastúpený: JUDr. Baltazár Mucska, advokát, so sídlom v A., M. XX, o náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalovaného v rade 2/ proti rozsudku Okresného súdu Námestovo z 28. septembra 2021 č.k. 3C/12/2021-440, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. m e n í tak, že žalovaní v rade 1/ a 2/ s ú p o v i n n í zaplatiť žalobkyni v rade 1/ sumu 15.000,- Eur, žalobkyni v rade 2/ sumu 3.000,- Eur, žalobcovi v rade 3/ sumu 3.000,- Eur, žalobcovi v rade 4/ sumu 3.000,- Eur, žalobcovi v rade 5/ sumu 3.000,- Eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného.

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. o trovách konania p o t v r d z u j e .
Rozsudok súdu prvej inštancie v časti, v ktorej zaviazal žalovaného v rade 1/ k povinnosti zaplatiť žalobcom v rade 1/ až 5/ náhradu nemajetkovej ujmy a náhradu trov konania; vo výroku II., ktorým vo zvyšnej časti žalobu zamietol, zostáva nedotknutý.

Žalobcom v rade 1/ až 5/ p r i z n á v a voči žalovanému v rade 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) súd prvej inštancie zaviazal žalovaných v rade 1/ a 2/ k povinnosti „spoločne a nerozdielne“ zaplatiť titulom nemajetkovej ujmy žalobkyni v rade 1/ sumu 15.000,- Eur, žalobcom v rade 2/ až 5/ každému vo výške 3.000,- Eur (výrok I.). Vo zvyšnej časti, pokiaľ žalobcovia žiadali priznať vo vzťahu k žalovaným v rade 1/ a 2/ náhradu nemajetkovej ujmy každému vo výške 33.194,- Eur žalobu, ako nedôvodnú zamietol (výrok II.). Podľa pomeru úspechu strán v spore (bez citácie zákonného ustanovenia) priznal úspešnejším žalobcom vo vzťahu k žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 16 % (výrok III.). Vychádzal z výsledkov vykonaného dokazovania, z ktorého vyplýva, že dňa 12.01.2009 v obci Zubrohlava došlo k dopravnej nehode tým spôsobom, že žalovaný v rade 1/ ako vodič motorového vozidla značky Škoda Octavia EČ: NO 612 AX usmrtil manželku žalobkyne v rade 1/ a otca žalobcov v rade 2/ až 5/ M. S., pričom zodpovednosť žalovaných v rade 1/ a 2/ na spôsobení škody bola posudzovaná už v predchádzajúcich konaniach v predmetnej prejednávanej

veci, na základe rozsudku Krajského súdu v Žiline sp.zn. 7Co/403/2011 zo dňa 27.06.2012, rozsudku Najvyššieho súdu SR z 31.03.2016 č.k. 3Cdo/301/2012, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II.ÚS 695/2017 zo dňa 05. decembra 2018, na základe ktorého bol zrušený rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/301/2012 z 31. marca 2016 a v nadväznosti na vydaný nález uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. októbra 2020 č.k. 3Cdo/52/2019. Pri posudzovaní pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v rade 2/ vychádzal z rozhodnutí vyšších súdnych autorít, v ktorých otázka pasívnej vecnej legitímácie poisťovní v konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy osobám blízkym obetiam dopravných nehôd bola už súdnou praxou jednoznačne ustálená. V zmysle týchto rozhodnutí je možné považovať za ústavne akceptovateľný záver súdov v otázke výkladu § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z., v zmysle ktorého eurokonformným výkladom tohto ustanovenia je nutné náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 Občianskeho zákonníka považovať za škodu na zdraví v zmysle § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z., že sa jedná o aproximáciu právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel zmenenej a doplnenej Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/EHS z 11.05.2005 a čl. 1 prvý odsek tretej Smernice Rady 90/232/EHS zo 14.05.1990. V tejto súvislosti poukázal aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6MCdo 1/2016 z 31.07.2017, podľa ktorého škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. je aj náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých obeť dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, v dôsledku čoho v spore o náhradu nemajetkovej ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná. Pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal z atribútov uvádzaných napríklad v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo 171/2005 zo dňa 27.04.2006, v rozhodnutí z 31.07.2012 sp.zn. 6Cdo 37/2012, v ktorom sa nachádza odkaz na nález ústavného súdu z 06.12.2006 sp.zn. III.ÚS 174/06, ako aj na rozhodnutie NS SR z 30.09.2013 sp.zn. 6MCdo 15/2012, ktorých závery možno aplikovať aj na okolnosti prejednávanej veci pri posudzovaní predpokladov na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka v nadväznosti aj na ust. § 13 a § 14 zákona č. 274/2017 Z.z. Poukazujúc na všeobecné atribúty, ktoré zhrnul v bode 27. odôvodnenia rozsudku, vychádzal pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy zo skutočnosti, že medzi žalobcami a pozostalým manželom a otcom existovali silné sociálne, morálne, citové a kultúrne väzby vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života. Smrťou manžela žalobkyňa v rade 1/ a žalobcovia v rade 2/ až 5/ ako deti utrpeli citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločensva (vzťahu) s blízkou osobou. Spôsobenou ujmu došlo k nezvratnej deštrukcii ich vzájomných rodinných vzťahov tvoriacich základ a rámec súkromného života, u žalobkyne v rade 1/ ako manželky o to viac ako ostatní nielen po citovej stránke, ale aj materiálnej, keďže v prípade, ak by M. S. žil, mali by spoločne vyššie príjmy, pričom strata blízkej osoby ako manžela sa dá veľmi ťažko finančne nahradiť. Z tohto dôvodu žalobkyne v rade 1/ priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 15.000,- Eur a žalobcom v rade 2/ až 5/ ako deťom priznal náhradu každému po 3.000,- Eur, keďže neoprávneným zásahom tretej osoby stratili otca ako jednu z najdôležitejších ľudí vo svojom živote, na strane druhej títo už mali vytvorené vlastné rodiny, boli finančne samostatní, pracovali mimo miesta trvalého bydliska, aj keď boli s otcom často v kontakte. Z uvedeného dôvodu pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy diferencoval zásah do osobnostných práv žalobcov a preto rozhodol, že žalobkyne v rade 1/ ako manželke priznal náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu 15.000,- Eur a žalobcom v rade 2/ až 5/ ako deťom náhradu nemajetkovej ujmy každému vo výške 3.000,- Eur.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie voči výroku I. a výroku III. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný v rade 2/. Namietal, že žalobcovia nepreukázali taký zásah do práva na súkromie, ktorý by odôvodňoval poskytnutie satisfakcie vo forme peňažnej náhrady, ktorí boli povinní v konaní preukázať. Žalobcovia argumentovali uplatnenú výšku nemajetkovej ujmy iba k ich hmotnej závislosti na nebohom, pričom nie je možné zamieňať náhradu nemajetkovej ujmy za kompenzáciu nákladov na pokrytie majetkových potrieb žalobcov. Bolo na žalobcoch, aby preukázali intenzitu ich vzťahu k nebohému ako aj to, aké následky mala jeho strata na ich životoch. Vo svojich výpovediach nepoukázali na psychické problémy, nepriblížili depresívne a úzkostné stavy, na ktoré poukazovali, žiadnym relevantným dôkazným prostriedkom. Súd prvej inštancie nemohol namiesto žalobcov sám zostavovať tvrdenia a sám konštatovať, aký dopad mala smrť nebohému na žalobcov. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu SR sp.zn. III.ÚS 289/2017 z 21. novembra 2017 a III.ÚS 288/2017 z 05. decembra 2017 v posudzovaní voľnej úvahy súdu o výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v nadväznosti na dodržovanie ústavných princípov právnej istoty a legitímneho očakávania v rozhodovacej praxi všeobecných súdov. Vzhľadom k tomu, že v konaní boli uplatnené dva rôzne nároky voči dvom rôznym subjektom, a to voči žalovanému v rade 1/ za zásah do práva na ochranu osobnosti v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka a voči žalovanému v rade 2/ ako poisťovateľovi v zmysle zákona č.

381/2011 Z.z. nemohli byť (ako žalovaní) zviazaní plniť žalobcom spoločne a nerozdielne (ako solidárni dlžníci) a takýto nárok je nevykonateľný. Rozhodnutie súdu prvej inštancie nespĺňa atribúty uvedené v § 220 ods. 2 CSP v nadväznosti na citované rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky ako aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Cdo 171/2005, keď odôvodnenie rozsudku je dôležitým predpokladom jeho preskúmateľnosti, pričom súd prvej inštancie sa nesprávne vysporiadal so zásadnými skutočnosťami, a to vo vzťahu posúdenia v judikatúre vymedzených kritérií pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy a intenzity zásahu do práv žalobcov na ochranu osobnosti. Žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobu na náhradu nemajetkovej ujmy v celom rozsahu voči nemu zamietnuť.

3. Žalobcovia vo vyjadrení k podanému odvolaniu žalovaného v rade 2/ žiadali rozsudok súdu prvej inštancie ako správny potvrdiť. Považujú za nepochopiteľné odvolanie žalovaného v rade 2/ proti rozsudku prvej inštancie, ktorý priznané sumy na náhradu nemajetkovej ujmy považuje za závažné a podanie žaloby snáď za vyvolanie pocitu hanby, že žiadajú odškodnenie za smrť svojho príbuzného. Poukazujú na fakt, že u všetkých žalobcov ide o zásah trvalý, nie dočasný a nereparovateľný, keďže sa jedná o smrť blízkej osoby, preto závažnosť vzniku nemajetkovej ujmy je obzvlášť vysoká. Ide o ujmu sprevádzajúcu postihnutú osobu po celý jej život. V zmysle súčasnej právnej úpravy v ČR sa nemajetková ujma príbuzných odškodňuje na základe voľnej úvahy súdu vedenej zásadami slušnosti. Čo je neslušné na odškodnení, ktoré im priznal prvostupňový súd, je možno len to, že je neprimerane nízke. Napriek tomu sa rozhodli už odvolanie proti rozsudku nepodávať.

4. Žalovaný v rade 2/ vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcov uviedol, že žalobcovia nedokázali v priebehu konania preukázať taký zásah do práva na súkromie, ktorý by odôvodňoval poskytnutie satisfakcie vo forme peňažnej náhrady. Súd prvej inštancie žiadnym relevantným spôsobom neodôvodnil, ako žalobcovia preukázali taký intenzívny zásah do ich osobnostných práv, ktorý by odôvodňoval priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. Zotrváva na všetkých doterajších vyjadreniach prezentovaných v priebehu konania ako aj v podanom odvolaní. Zotrváva na stanovisku, že žalovaní v rade 1/ a 2/ nemohli byť zviazaní k povinnosti zaplatiť nemajetkovú ujmu spoločne a nerozdielne, pričom v rozsudku absentuje aj lehota na plnenie.

5. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas (§ 362 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v intenciách § 379 a § 380 CSP, ktorý v napadnutom rozsahu odvolaním žalovaného v rade 2/ vo výrokoch I. a III. podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. „zmenil“ len z formálnych dôvodov, keďže súd prvej inštancie nesprávne uviedol spoločnú solidaritu žalovaných v rade 1/, 2/ na plnenie a neuviedol lehotu na plnenie. Rozsudok súdu prvej inštancie v časti, v ktorej zviazal žalovaného v rade 1/ k povinnosti zaplatiť žalobcom v rade 1/ až 5/ náhradu nemajetkovej ujmy a náhradu trov konania; vo výroku II., ktorým vo zvyšnej časti žalobu zamietol, odvolaním nenapadnutý, zostáva nedotknutý.

6. Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedol v rámci odvolacieho konania tak odvolateľ - žalovaný v rade 2/, ako aj v následných písomných vyjadreniach žalobcov a žalovaného v rade 2/ konštatuje, že súd prvej inštancie vo veci samej v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyvodil a vyhodnotil v súlade s ust. § 191 ods. 1 CSP a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil v súlade s ust. § 387 ods. 2 CSP. Rozhodnutie prvostupňového súdu zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanovisko procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil, a to aj s odkazom na príslušnú judikatúru.

7. Vyslovené skutkové a právne závery vo vzťahu k posúdeniu pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v rade 2/ v bodoch 18., 19., 20. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie ako aj vyhodnotenie skutkových zistení vo vzťahu posúdenia výšky priznania náhrady nemajetkovej ujmy v bodoch 21. až

30. odôvodnenia rozsudku, odvolací súd považoval za konzistentné a v súlade s rozhodovacou praxou vyšších súdnych autorít.

8. Na zdôraznenie správnosti vyslovených záverov súdu prvej inštancie o vecnej pasívnej legitímácii žalovaného v rade 2/ na náhradu nemajetkovej ujmy odvolací súd poukazuje na vydaný nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 05. decembra 2018 sp.zn. II.ÚS 695/2017-45 práve v predmetnej prejednávanej veci, v ktorom sa ústavný súd zaoberal právnou otázkou (ne)možnosti eurokonformného výkladu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 381/2001 Z.z., pričom dospel k záveru, že aplikácia práva Európskej únie všeobecným súdom v obdobných prípadoch nemožno považovať za aplikáciu contra legem. Výklad pojmu „škoda na zdraví“ v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. nesmie byť totiž popretím ústavného princípu, podľa ktorého majú byť vnútroštátne právne predpisy interpretované v súlade s princípmi európskej spolupráce a integrácie. Ústavný súd ďalej konštatoval, že prísne formalistické odlišenie „nemateriálnej ujmy“ spočívajúcej v zásahu do osobnostných práv v dôsledku smrti blízkej osoby od škody v materiálnom zmysle podporené prípadným systematickým zaradením ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré regulujú ochranu osobnosti (na jednej strane) a náhradu škody (na druhej strane), nezodpovedá autonómnemu charakteru zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, ako to zdôraznil aj Rozsudok. Je potrebné dodať, že v obdobnej právnej veci aj najvyšším súdom prijatý judikát R 61/2018 je výsledkom ustálenia právneho názoru najvyššej súdnej inštancie všeobecného súdnictva na otázku pasívnej vecnej legitímácie poisťovne v sporoch o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Tento názor najvyššieho súdu predstavuje judikatúrny smer, síce formálne nezáväzný, avšak nie bez normatívneho významu pre ďalšiu rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov (keď aj Ústavný súd Slovenskej republiky už riešil otázku ústavnoprávnych aspektov právnych úvah senátov najvyššieho súdu, ktoré boli vyjadrené (aj) v judikáte R 61/2018). Ústavný súd na tomto základe uzavrel, že pokiaľ súdy dospeli k názoru o možnosti extenzívneho výkladu pojmu „škoda na zdraví“ podľa § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z., čo bolo pre posúdenie pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v spore rozhodujúce, nejde o právny názor ústavne neudržateľný (obdobne III.ÚS 666/2016, III.ÚS 610/2017, II.ÚS 847/2017, rozhodnutie NS SR sp.zn. 3Cdo 174/2017).

9. Odvolací súd sa ďalej zaoberal odvolacou argumentáciou žalovaného v rade 2/ týkajúcej sa výšky priznanej nemajetkovej ujmy žalobcom, pričom dospel k záveru o jej dôvodnosti. I keď jednotlivé súčasti osobnosti fyzickej osoby a osobnostných práv, ktorým poskytuje ochranu § 13 Občianskeho zákonníka (život, zdravie, súkromie, rodinný život a podobne) sú hodnoty, ktoré v podstate je nemožné vyjadriť v peniazoch, neoceniteľnosť jednotlivých stránok ľudskej osobnosti ešte neznamená, že by peniazmi nebolo možné vyjadriť adekvátnu výšku náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej protiprávnym zásahom do týchto práv. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy možno určiť, a to spôsobom, ktorý uvádza zákon - vždy s prihliadnutím na individuálne okolnosti charakterizujúce závažnosť vzniknutej ujmy na jedinečnú povahu okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo. Výšku peňažného zadostučinenia titulom vzniknutej nemajetkovej ujmy určuje súd na základe voľnej úvahy, pri ktorej za rozhodujúce hmotné právo považuje intenzitu, trvanie a rozsah nepriaznivých následkov vzniknutých dotknutým osobám (§ 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka - závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo). Úvaha súdu sa pritom musí opierať o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská a uplatnenie voľnej úvahy a nesmie stať nepreskúmateľnou ľubovôľou súdu, vymykajúcou sa akékoľvek kontrole (napríklad rozhodnutie NS SR vo veciach sp.zn. 3Cdo 18/2016, sp.zn. 7Cdo 180/2012, 7Cdo 215/2020 a iné).

10. V danom prípade žalobcovia opodstatnenosť žaloby vyvodzovali zo zásahu do širokej škály osobnostných práv, najmä práva na rodinný život a osobného práva na súkromie, ktoré zahŕňa i právo fyzickej osoby vytvárať a udržiavať vzťahy s inými ľudskými bytosťami najmä v oblasti citovej tak, aby sa fyzická osoba mohla v budúcnosti rozvíjať a naplňovať vlastnú osobnosť. Závažnosť nemajetkovej ujmy sa v zmysle § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka posudzuje najmä z hľadiska „odčiniteľnosti“ takéhoto zásahu, keďže je jednoznačné, že smrťou blízkej osoby dôjde k neodčiniteľnej ujme a deštrukcii rodiny a vôbec interpersonálnych vzťahov, keď takýto zásah je svojou povahou trvalý a neodstrániteľný. Základom úvahy súdu o výške nemajetkovej ujmy je zistenie takých skutočností, ktoré súdu umožnia založiť úvahu na určitom kvantitatívnom posúdení základných súvislostí posudzovaného prípadu. Súd je povinný vychádzať z úplne zisteného skutkového stavu a opierať sa o preskúmateľné hľadiská, ktorými sú predovšetkým zistená závažnosť nejatkovej ujmy a zistené okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo.

11. Preskúmaním predmetnej veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal v tomto smere dostatočné dokazovanie a vyvodil správne skutkové a právne závery, pokiaľ žalobkyni v rade 1/ ako manželke priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 15.000,- Eur a žalobcom v rade 2/ až 5/ ako deťom nebohému M. S. každému po 3.000,- Eur vychádzajúc najmä z výsluchu žalobcov na pojednávaní konanom dňa 28. septembra 2021, ktoré následne v bodoch 27. až 30. vyhodnotil spôsobom uvedeným v § 191 ods. 1 CSP zohľadniac predovšetkým vek žalobkyne v rade 1/, dlhodobé spolužitie s nebohým manželom, ich usporiadaný rodinný život, následne osamotenie, keď žalobkyňa v rade 1/ najmä v prvých mesiacoch po úmrtí svojho manžela potrebovala citovú a osobnostnú pomoc od svojich detí; správne súd prvej inštancie poukázal aj na silnú citovú väzbu žalobcov v rade 2/ až 5/ ako detí k nebohému otcovi. Iné skutočnosti z výsledkov vykonaného dokazovania nevyplývajú a zo strany žalovaného v rade 2/ neboli ani tvrdené. Výšku finančného zadosťučinenia priznanú súdom prvej inštancie nemožno považovať za neprimeranú, z odvolania žalovaného v rade 2/ nie je zrejmé a jasné, aká nižšia, resp. akákoľvek aká iná suma by mohla prispieť k tomu, že žalobcovia nebudú naďalej trpieť stratou blízkej osoby. Priznaná suma je plne v súlade s rozhodovacou činnosťou vyšších súdnych autorít (napríklad v rozhodnutiach NS SR sp.zn. 2Cdo 19/2010, sp.zn. 2Cdo 164/2011, sp.zn. 7Cdo 73/2021, sp.zn. 4Cdo 219/2021 a ďalšie), ale aj odvolacích senátov Krajského súdu v Žiline (napríklad sp.zn. 8Co/264/2013, sp.zn. 7Co/578/2014, sp.zn. 6Co/184/2019), v ktorých odvolací súd považoval za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy pri strate najbližšieho príbuzného v obdobných prípadoch v rozsahu od 7.500,- Eur až 23.000,- Eur.

12. Za dôvodné považoval odvolací odvolanie žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý vo výroku I. rozhodol, že žalovaný v rade 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť nemajetkovú ujmu „spoločne a nerozdielne“. Právo žalobcu na zaplatenie nemajetkovej ujmy voči žalovaným v rade 1/ a 2/ vzniklo z rôznych právnych dôvodov, nejde u žalovaných o spoločný záväzok (solidaritu) podľa § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka, preto odvolací súd o ich povinnosti nahradiť priznanú istinu žalobcom rozhodol tak, že v prípade plnenia jedného zo žalovaných v rozsahu tohto plnenia zaniká povinnosť plnenia druhého žalovaného.

13. Dôvodom „zmeny“ výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie bola aj skutočnosť, že vo výroku absentuje uvedenie lehoty na plnenie (§ 232 ods. 3 CSP). Len z uvedených dôvodov (pre nesprávne posúdenie pasívnej solidarity žalovaných a neuvedenie lehoty na plnenie) odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. zmenil, keďže z hľadiska posúdenia vecnej (ne)správnosti rozsudku prvej inštancie je potrebné považovať rozsudok v napadnutom výroku (spolu so súvisiacim výrokom III. o trovách konania) za potvrdzujúci.

14. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a úspešným žalobcom v rade 1/ až 5/ priznal voči žalovanému v rade 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

15. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)